

Högerväldet måste brytas!

Vardagstryck

National Library
of Sweden

Högerväldet måste brytas!

Vad varje frisinnad kan göra därtill.

»Högerväldet måste brytas!» Denna valparoll, given av det frisinnade partiets ledare, måste årets val göra till en sanning. Folkmajoritetens vilja måste bli lag även i detta land. Folkviljans representanter måste en gång få sitt tillfälle att såsom landets första statsmakt, utrustad med dess auktoritet och dess maktmedel, föra fram och föra igenom de folkets reformkrav de under många år kämpat för i oppositionen. De måste erhålla tillfälle att göra detta på sitt eget sätt, efter sitt eget huvud, såsom endast de förstå och känna, att det måste göras — i stället för att nödgas se hur deras länge påyrkade reformer, när de ej längre kunna undvikas, knäsättas av en makthavande herremaktsminoritet, förfuskas och förfelas. Med folket måste folkets reformkrav genomföras — »med folket för fosterlandet» heter det ju. Men då måste ock folket bliva herre i sitt eget hus. Åtminstone medregent.

Det gives intet tvivel att detta det första och förnämsta folkkravet äntligen skulle nå sin uppfyllelse, om blott varje vänsterns valman gjorde sin plikt vid årets viktiga val. Och med vänsterns valmän mena vi då icke endast de organiserade och intresserade, de två hundra tusen, som redan förut lagt sin sedel för vänsterns mål. Utan vi mena därjämte alla dessa, vilkas plats så gott som självskrivet är och måste vara i vänsterns leder, men vilka förut tegat, de »tysta» valmännen och de nya valmännen, de hundratusen som tegat därför att de varit slöa och likgiltiga, nedtryckta och förlamade under dagens tunga omsorger, och de många nya hundratusen som tegat därför att de icke ägt någon röst! Men nu ha de fått den. Om de nu blott använda den! Att de skulle använda den

på den sidan, där redan deras instinkt måste säga dem, att deras naturliga plats är, därpå kan man ju icke tvivla.

Det är hos dessa stora valmansmassor, de slöa och de nya, som utslaget ligger. Skola de ge det, skola de använda sin medborgarrätt att fullgöra sin förnämsta medborgarplikt? Det är den avgörande frågan vid dessa viktiga val. Hittills hava åtminstone de nya valmännen icke låtit mycket höra av sig i valstriden. Veta de ens i tillräcklig utsträckning, att de nu äntligen fått den rösträtt, för vilken vänstern kämpat åt dem i tiotal av år? Förvisso behövs här ännu mycken upplysning.

Och härvidlag äga de frisinnade valmän, som vi här förut betecknat som de organiserade och intresserade — och vilkas fulla insikt om sin egen — icke rösträtt, men *röstplikt* vid årets val vi icke ens ifrågasätta — sin särskilt viktiga uppgift vid dessa val. Det är de som skola upplysa de förut rösträttslösa om deras nyvunna rättigheter, det är de som skola rycka upp de likgiltiga och föra dem med sig till valurnorna!

Särskilt måste de organiserade frisinnade valmännen här gripa in med kraft och energi och med praktisk planmässighet. Den personliga agitationen för årets riksdagsmannaval, de betydelsefullaste som ännu ägt rum i vårt land, det är för närvarande de frisinnade lokalorganisationernas viktigaste och nödvändigaste uppgift. Deras 50 å 60,000 medlemmar måste under den tid som ännu återstår till valen bli lika många agitatorer för vänsterns sak i sin omgivning, främst som sagt bland massan av förut icke röstande eller icke röstägande. Arbetsfältet är stort — de behövas alla.

Denna agitation bör som nämnt organiseras och bedrivas praktiskt. S. k. *husagitation* måste igångsättas, från gård till gård, från stuga till stuga. De andra partierna försumma icke denna effektiva påverkan av valmännen — de frisinnade få ej stå dem efter, även om de icke som högern kunna avlöna särskilda agitatorer

för detta ändamål. De lokala organisationerna böra tillsätta agitationskommittéer, en eller flera efter föreningsområdenas storlek. Agitationsområdet uppdelas i distrikt, ett för varje kommittémedlem (helst varje föreningsmedlem). Inom varje distrikt måste sedan före valet så vitt möjligt varje röstberättigad — kom ihåg att röstberättigade äro numera nästan alla män över 24 år, som betalt sina utskylder! — vars politiska ståndpunkt man ej på förhand känner till eller som man vet vara obestämd, personligen besökas och vidtalas. Helst bör man gå efter den avskrivna röstlängden, uppdelad efter resp. distrikt. De okunniga måste upplysas om sin rösträtt, om valets vikt och om de frisinnades huvudsyften. De ointresserade måste intresseras. Alla böra förses med de frisinnades valskrifter och den frisinnade valsedeln för kretsen. Och de obestämda få icke släppas förrän man fått deras ja eller nej.

Icke minst viktigt är tydligen att bibringa *de nya valmännen* upplysning om deras nyförvärvade rätt, vilken de i många fall enligt samstämmiga vittnesbörd från olika delar av landet icke ännu vilja eller våga tro på. De måste personligen överbevisas om, att de nu verkligen äga rösträtt!

Se där både tacksamma och intressanta, men framför allt nödvändiga uppgifter för varje verkligt intresserad frisinnad, vare sig valman eller icke! De unga frisinnade ha här en för dem alldeles särskilt lämpad uppgift. Och de frisinnade kvinnorna böra icke heller saknas i detta arbete, här ha de tvärtom det bästa tillfälle att arbeta för det parti, som arbetar för deras rätt.

* * *

Näst plikten att själv rösta är detta arbete just nu det viktigaste för varje intresserad frisinnad, för envar som vill göra något för sitt parti och dess sak. Men därmed är hans möjlighet att gagna sitt parti, sin organisation ingalunda uttömd. Högerns organisationer — under alla

siftande namn och former dock ständigt ett hjärta och en själ — bedriva i dessa dagar över allt i landet en ytterligt energisk agitation. Likaså socialdemokraterna. De båda partierna sända ut sina blå och röda biler, fulla med agitationstalare och agitationsskrifter och farande fram som yrväder över hela landet — säkert ramla inga hus för allt det vädret, men det är ju en modärn metod för »idéernas» spridning, i stil med den nya metoden för själva valen. Båda ha sina brister! I varje fall kostar det pengar, och det ha de partierna tydligen gott om, detta sagt till deras heder, åtminstone vad beträffar socialdemokraterna, vilkas utomordentliga offervillighet för sitt parti icke kan nog beundras — och efterliknas! Ty även det verkliga småfolkets parti här i landet — vilket är det frisinnade partiet efter vad landstingsmannavalen utvisat — behöver pengar till sitt valarbete, som det bedriver måhända icke mindre energiskt än något av de andra partierna, även om befordringen av dess idéer sker med kanske en smula gammaldaga, men dock säkra och beprövade samt för valmännens liv och lemmar mindre riskabla transportmedel. Dess utgifter för resetalare och valskrifter m. m. bli därför icke mindre. Men för täckandet av dessa utgifter måste det frisinnade partiet lita till sina intresserade medlemmars bistånd. Då detta naturligt nog icke kan bli så betydande i varje särskilt fall, är det av så mycken större vikt, att biståndet ges av *så många som möjligt*.

Med de andra partiernas biler följa icke endast talare och skrifter, de medföra även insamlingsbössor, i vilka det flitigt skramlas vid varje uppehåll. Högerns (Svenska folkförbundets m. fl.s) utsände söka i dessa dagar vittja varje stuga med sina insamlingslistor. Vad göra de frisinnade i detta avseende? Äro de för förnämna att göra vad den rika högern ej håller sig för god till? Blåklinten, de frisinnades valblomma, röner väl en strykande åtgång, men den förslår ej långt.

Vi skola här i några få punkter uppvisa, vad varje frisinnad medborgare, man eller kvinna, just nu kan och bör göra för att stödja sin egen organisation, som i dessa dagar bättre än någonsin behöver allt det stöd den kan få.

1. Varje frisinnad medborgare, man eller kvinna, bör ansluta sig till sin orts lokala frisinnade organisation, dess lokalavdelning av Frisinnade landsföreningen. De ganska ringa avgifterna, i regel 50 öre å högst 1 krona, böra icke verka avhållande för någon. 50 öre å 1 krona om året — borde icke varje frisinnad kunna stå ut med det offret för den sak han omfattar, det mål han vill sträva till!

I de flesta kommuner torde numera finnas lokalavdelning av Frisinnade landsföreningen. Där sådan ej finns, kan vederbörande i regel ansluta sig direkt till lokalavdelningarnas samorganisation för valkretsen, Valkretsförbundet, avgift 1 krona.

2. Varje verkligt intresserad frisinnad, som är i den ställning att han kan det utan olägenhet, bör dessutom lämna sitt stöd åt de frisinnades centralorganisation, Frisinnade landsföreningen, genom att ingå i densamma som *understödjande medlem*. Minsta avgiften för sådan medlem, som gratis tillsändes alla föreningens skrifter och dessutom har åtskilliga rättigheter inom organisationen, är 2 kronor, men avgiften bör lämpas efter förmögenhetsvillkoren.

Landsföreningen räknar f. n. omkring 2,000 sådana medlemmar. Förvisso äro de mångdubbelt flera, som utan minsta olägenhet skulle kunna skänka sin partiorganisation stödet av detta medlemskap. 3. I den betydelsefulla och krävande kamp, som nu pågår, kunna och böra alla frisinnade utan undantag skänka sin organisation ett stöd av mera *tillfällig* art. För mötande av de stora kraven på partikassan såväl vid årets val som vid de nästan omedelbart följande landstingsvalen — mars 1912 — har upprättats *Frisinnade landsföreningens valfond*.

Varje frisinnad utan undantag kan till denna valfond skänka ett bidrag, hellre

litet än intet, och intressera andra — meningsfränder, kamrater och vänner — att göra detsamma. Han kan i varje fall göra ettdera av dessa två ting.

Det enklaste är att omedelbart pr postanvisning insända sitt bidrag. Adress endast Frisinnade landsföreningen, Stockholm.

Den mera intresserade och energiske bör rekvirera en lista för insamling av flera bidrag eller för förvärvande av understödjande medlemmar.

Närmare upplysningar, insamlingslistor m. m. fås från Frisinnade landsföreningen.

Här kan och bör var och en ge sin skärv till den gemensamma saken!

* * *

»Högerväldet måste brytas!» *Det är icke pengarna, som skola göra det!* Det skall ske, och sker nödvändigt förr eller senare, i första rummet genom de frisinnade idéernas egen inre segerkraft, genom de av de frisinnade framförda stora folkkravens omotståndlighet på grund av deras rättfärdighet. Det sker vidare genom de frisinnades oegennyttiga och entusiastiska personliga insatser för sin sak, genom det oavlätliga, oförtrutna säningsarbetet, upplysningsverket.

Men det kan icke förnekas, att pengar måste det till! Det kan icke nekas, att det även måste finnas medel till alla utgifter, att pengarna även här äro nödvändiga, ett nödvändigt ont om man så vill! Det kan icke bestridas att högerns energiska fastklamrande vid makten, att dess kvarsittande i sina positioner, där detta är den möjligt, att dess framgångar, om sådana skola falla den till, att allt detta sker först och främst i kraft av dess stortartade ekonomiska resurser, villigt offrade för dess agitation. Det är penningen som segrar, om högern segrar!

Men högern skall icke segra! Högerväldet måste brytas!

Frisinnade, stödj en organisation!

